

Spis treści

Wstęp	7
1. Rozdział 1. Kompetencje w edukacji szkolnej	10
1.1 Dlaczego kompetencje są dziś ważne w edukacji szkolnej?	10
1.2 Kompetencje, umiejętności, dyspozycje, postawy i cechy - definicyjne zamieszanie i jego konsekwencje	13
1.3 Kompetencje przyszłości i kompetencje proinnowacyjne	15
1.4 Zarządzanie sobą, współpraca, rozwiązywanie problemów, liderowanie, samodzielność myślenia	19
2. Rozdział 2. Dydaktyka rozwoju kompetencji	26
2.1 Dlaczego dydaktyka rozwoju kompetencji?	26
2.2 Podstawowe założenia dydaktyczne i model rozwijania kompetencji	28
3. Rozdział 3. Krok pierwszy – zrozumienie kompetencji	35
3.1 Dlaczego dobre zrozumienie kompetencji jest tak istotne?	35
3.2 Obserwowalne zachowania uczniów, linie i standard rozwaju kompetencji	40
4. Rozdział 4. Krok drugi – stworzenie klimatu sprzyjającego rozwojowi kompetencji	43
4.1 Jak w praktyce stworzyć klimat sprzyjający rozwijaniu kompetencji?	43
4.2 Relacje w klasie	48
4.3 Praktyki dydaktyczne	50
4.4 Przestrzeń w klasie i szkole	62
4.5 Zadbanie o dobrostan uczennic	70

5. Rozdział 5. Krok trzeci – systematyczne tworzenie sytuacji edukacyjnych sprzyjających rozwojowi kompetencji uczniów	74
5.1 Sposoby rozwijania kompetencji uczniów i znaczenie systematyczności oddziaływania	74
5.2 Modelowanie jako kluczowe podejście w rozwijaniu kompetencji uczniów	79
5.3 Podejścia stosowane w rozwijaniu umiejętności	81
5.4 Podejścia stosowane w budowaniu postaw	87
5.5 Rozwijanie umiejętności metapoznawczych uczniów jako sposób budowania ich samodzielności	90
5.6 Wybrane metody i techniki nauczania skutecznie rozwijające kompetencje uczniów	99
5.7 Zadania interdyscyplinarne	117
5.8 Pracownie tematyczne	124
6. Rozdział 6. Krok czwarty – angażowanie uczennic	131
6.1 Dlaczego zaangażowanie uczennic w rozwój kompetencji jest ważne?	131
6.2 Sprawdzone sposoby angażowania uczennic w rozwijanie kompetencji	133
7. Rozdział 7. Powrót do kroku pierwszego – monitorowanie rozwoju kompetencji	137
7.1 Dlaczego monitorowanie i ocenianie rozwoju kompetencji jest ważne?	137
7.2 Jaka powinna być ocena kompetencji?	139
7.3 Wykorzystanie linii rozwoju w ocenie kompetencji – obserwacja i ocena opisowa	141
7.4 Wykorzystanie oceny koleżeńskiej i samooceny	143
8. Rozdział 8. Kompetencje proinnowacyjne w polskiej szkole	145
8.1 Kompetencje przyszłości w podstawie programowej kształcenia ogólnego	145
8.2 Szczególne znaczenie współpracy nauczycielek i wzmacniające ją praktyki	153
8.3 Rozwiązania organizacyjne sprzyjające rozwijaniu kompetencji	160
8.4 Współpraca ze środowiskiem lokalnym	169
8.5 Potrzeba wsparcia rodziców	172
8.6 Wykorzystanie technologii w rozwijaniu kompetencji przyszłości	175
8.7 Systemowe zmiany wspierające rozwój kompetencji proinnowacyjnych	177
9. Rozdział 9. Materiały, przewodniki i narzędzia edukacyjne	182
Bibliografia	192